

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are orange, while "P", "S", and "P" are white. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Stereotyper og fordomme om kinesiske religioner

Intellektuelt Output 2, Unit III

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
3	Giovanni Bulian (Ca' Foscari University of Venvice)	15/06/2018

Introduktion: problemet med konceptet 'religion'

Mange af stereotyperne om kinesiske religioner stammer fra det faktum, at forsøget på at forstå kinesisk religiøsitet gennem sammenligninger med vestlig religiøs monoteistisk kultur ofte blot ender ud i misforståelser. Det vil sige, at nogle begreber, som den vestlige kultur tager for givet, men som slet ikke giver mening for det kinesiske folk, er nødt til at blive afklaret og kontekstualiseret. For eksempel er ideen om åbenbaring central i de såkaldte "Bogreligioner" (jødedom, kristendom og islam): Gud har åbenbaret sig i visse historiske øjeblikke og under særlige omstændigheder. Da Gud har åbenbaret sig selv, er sandheden kun én: Den åbenbarede, der er omhyggeligt kodificeret.

I Kina spiller en lignende idé om 'Gud' praktisk talt ingen rolle i forhold til samfund og religion. I stedet ligger fokus på andre overnaturlige væsener (eksempelvis de døde ånder, der har deres egen selvstyrende magt). I Kina spiller forfædres sjæle en særligt vigtig rolle, og tabletter, der repræsenterer dem, er genstand for huslig tilbedelse. Anden praksis indebærer troen på forskellige åndelige enheder, der omvendt kan være farlige for mennesker og skal holdes væk.

Siden opfattelsen og tilbedelsen af magter, der er uafhængige af en enkelt Gud, altid har været kritiseret af de europæiske monoteisters "officielle" traditioner (især i postreformationstider), har moderne folk fra Vesten ofte ignoreret den slags praksis som "overtroiske folketro". Denne stereotype afhænger dog kun af en smal, moderne forståelse af religion, der kan antænde farlige følelser af kulturel overlegenhed.

Mere information om det europæiske monoteistiske religionskoncept:

- [Information om stereotyper vedrørende konceptet 'religion'](#)
- [Jødedommens oprindelse](#)
(Specielt "Hebraisk religion og monoteismens skabelse")
- [Kristendom: Trosbekendelser og dogmer](#)
- [Islam: Fra Sunnah til Sunnisme](#)
(se kilde 1: "Shahada, den formelle tilkendegivelse af tro")
- [Kristendom: Relikvier og pilgrimsrejse](#)
(Kilde 4: Source 3: "The Treaties on Relics" af Calvin, som et eksempel på virulente kritikere til "overtroisk hengivenhed" fra et protestantisk perspektiv)
- [Islams oprindelse i Arabien i 600-tallet](#)
(Kilde 3: Muhammed ankomst til Mecca og destruktionsen af gudebilleder)
- [Islam: På besøg på helgenerne](#)
(Kilde 3: "Zyara's lovlighed" om fordømmelsen af tilbedelse af helgener i islam, hvilket på trods heraf er en udbredt praksis)

Mere information om kinesisk populærreligion

- [Daoisme og andre religiøse traditioner fra Kina](#)
(Specielt "Forholdet mellem forskellige kinesiske traditioner: populærreligion", Kilde 3 og tilhørende analyse)
- [Begravelser, mindehøjtideligheder og efterlivet i Kina](#)
(Fra 'Living in the Chinese Cosmos: Understanding Religion in Late-Imperial China' af Asia for Educators Program ved Columbia University).
- [Buddhistiske praksisser \(2\). Begravelsesritualer, festivaler og eksorcisme](#)
(Kilde 2: "åndedyrkelse" der viser en buddhistisk ceremoni for forfædrene i Kina)

Problemet med modellen for 'De Tre Lærer'

Det doktrinære spørgsmål om kinesisk religion udgør et andet grundlag for misforståelser. Henvisningen til de "tre lære" ('the three teachings') (buddhisme, daoisme og konfucianisme) kan få os til at opdele det kinesiske folk i konfucianister, daoister og buddhister (hvis man ikke medregner det kristne og muslimske mindretal). Men da den vestlige forestilling om at "tilhøre" en religion næsten ikke kan siges at gælde i Kina, er det ret normalt at skære på tværs af traditioner og følge doktriner og ritualer i konfucianisme, daoisme og/eller buddhisme afhængigt af situationen. Det er også vigtigt at bemærke, at kineserne plejer at henvise til de konfucianske principper som for så vidt angår sociale relationer (respekt, mådehold); daoistiske principper som angår deres indre liv (sundhedspraksis, askese); og endelig buddhismen i alderdommen, da det anses for mere egnet til at håndtere problemet med død og reinkarnation. Desuden blev formelen for de "Tre Lærer" udtænkt af kinesiske lærere og rettet til meduddannede eliter, der efterlod ud af billedet rigdommen af den såkaldte kinesiske populære religion.

Mere information kan findes på:

- [Daoisme og andre religiøse traditioner i Kina](#)
- [Sanjao, the Three Teachings](#)
(Fra "Living in the Chinese Cosmos: Understanding Religion in Late-Imperial China", af Asia for Educators Program ved Columbia University).

Kinesiske religioner som "uendelig visdom"

Som modsætning til den nedsættende fortolkning som værende "overtro" har den kinesiske religion også været genstand for eksotisk og i sidste ende fashionabel stereotypisering, der har portrætteret den som en slags "uendelig visdom"; udtrykt i figuren af en gammel, rolig og langskæget salvie med orientalske øjne .

Især i tilfælde af Daoisme er tekster som Daodejing og Zhuangzi ofte blevet forbundet med den såkaldte "filosofiske Daoisme", i modsætning til en senere korrump og overtroisk "religiøs Daoisme"

som himlens vej. Men dette er en moderne vestlig fiktion. Faktisk er de kinesiske udtryk for "religion" og "filosofi" en opfindelse udarbejdet i slutningen af det 19. århundrede. Denne falske dualisme afspejler en kolonialistisk og missionær stereotyp baseret på en ensidig læsning af Kinas lange og komplekse historie. Mellem det 16. og 17. århundrede favoriserede jesuitterne den konfucianske traditions tekstlige modalitet over de to andre, fordi den virkede til at kunne være i bedre dialog med kristendommen. Derefter så den tyske filosof Leibniz (1646-1716) i de importerede kinesiske klassiske tekster en slags ensartet sandhed, der skulle forestille at ligge til grund for alle de store religioner og filosofier. Kinas civilisation var for den tyske filosof Hegel (1770-1831) var ubevægelig og uden historie.

I slutningen af det 19. århundrede blev dette stereotype paradigme af "filosofisk Daoisme" således konsolideret; Stadig i dag er Daodejing det mest oversatte og læste værk, og for mange står det som en del af en slags universel visdomstradition eller alternativ spiritualitet. Imidlertid skal vigtigheden af den rituelle, kollektive og kropslige dimension af daoismen ikke undervurderes.

Mere information kan findes på:

- [Definition af Daoisme](#)
(Specielt "Interkulturel og interdisciplinær information")
- [Daoisme og andre religiøse traditioner i Kina](#)
(Specielt "Forholdet mellem forskellige kinesiske traditioner: Konfucianisme", kilde 2 og tilhørende analyse).
- [Confucius and the "Confucian Tradition"](#)
(Fra 'Living in the Chinese Cosmos: Understanding Religion in Late-Imperial China', af Asia for Educators Program ved Columbia University)
- [Det tekstlige fundament i Daoismen](#)
(Specielt kilde 1: "Uddrag fra Daodejing" og kilde 2: "Uddrag fra Zhuangzi" samt tilhørende analyse. Også: "Interkulturel og interdisciplinær information")
- [Skabelsen af organiseret Daoisme](#)
(Specielt i forhold til 'the Way of Celestial Master')
- [Idealet om udødelighed og relaterede praksisser](#)
(Se også de forskellige kropslige og rituelle praksisser i Daoisme)
- [Udviklingen af daoistiske skoler og praksisser](#)
(Se også den historiske udvikling af Daoisme)

Anarkistiske og økologiske stereotyper

I Amerika mellem 1950'erne og 1970'erne kiggede 'the Beat Generation' og 'the New Age Movement' Daoisme og Buddhismes ideer om "spontanitet" eller "oplysning" som en vej mod individualistisk og anarkisk frihed.

Økologidimensionen i modkultursbevægelsen fastslog også et "miljøvenligt" stereotyp syn på den kinesiske religion, fordi det syntes at prædike enhed mellem menneske og natur. Det er rigtigt, at alt i kosmos ifølge det kinesiske syn deler en strøm af kosmisk energi (Qi) på deres mest grundlæggende niveau. En sådan overensstemmelse med den universelle strøm er dog rettet mod at skabe gavn for det menneskelige samfund eller individet, ikke at beskytte miljøet. Faktisk står Kina i dag for alvorlige økologiske problemer.

Disse fortolkninger er en bevilling og en dybtgående modifikation af modkulturbevægelsen for at protestere mod det traditionelle og "repressive" kristne og kapitalistiske system, der i virkeligheden afslører vrangforestillinger, ønsker og idealer om udenlandske traditioner.

Mere information kan findes om:

- [Buddhisme i Kina](#)
(Specielt kilde 3 og tilgørende analyse om Chan-buddhisme)
- [Buddhisme og modernitet](#)
(Kan give en bedre forståelse for disse stereotype i en brede kontekst af moderne transformation og tilpasning af buddhistiske traditioner I alle asiatiske lande)
- [Det traditionelle kinesiske verdenssyn](#)
(Kan give bedre forståelse af konceptet Qi-energi i en kontekst af traditionel kinesisk tankegang)
- [Daoisme og det moderne Kina](#)
(Kilde 2: Source 2: "Store rituelle ofringer til den altomfattende himmel ", for at vise, hvordan daoistiske praksis langt fra er "anarkiske ", men omfatter komplekse og velkoordinerede ritualer)

"Religion eksisterer ikke i Kina"

En anden fordom om religioner i Kina er, at de næsten er døet ud som følge af det kinesiske kommunistpartis anti-religiøse ideologi. Under kulturrevolutionen (1966-1976) blev religiøse institutioner alvorligt angrebet. Kommunistpartiets tilgang til religioner var imidlertid mere en kontrol og "modernisering", dvs. at begrænsning af "religionsfriheden" til den private sfære. Ironisk nok har tegnet af Mao selv været og stadig er genstand for religiøs tilbedelsespraksis.

I modsætning til denne misforståelse er der faktisk en langsom men stabil genoplivning af religioner i Kina, også støttet af deres økonomiske vækst. Idéen om et fuldt sekulariseret Kina er knyttet til både den nylige kommunistiske historie og igen - til en gammel vestlig stereotyp: at modernisering

og økonomisk vækst altid medfører en formindsket rolle for religion i samfundet. I øvrigt viser dette sig også at være forkert i vestlige lande.

Mere information kan findes om:

- [Daoisme og det moderne Kina](#)
- [20th Century: Communism & Internal Challenges to Tradition](#)
(Fra 'Living in the Chinese Cosmos: Understanding Religion in Late-Imperial China', af Asia for Educators Program ved Columbia University)
- [Religion in China Today: Reemergence of Traditional Practices and the Question of National Identity](#)
(Fra 'Living in the Chinese Cosmos: Understanding Religion in Late-Imperial China', af Asia for Educators Program ved Columbia University)

Konklusion

De to modsatrettede stereotype tilgange til Kinesiske religioner - det negative syn på kinesiske religioner som 'overtroiske' eller den positive beundring for en klog og/eller en miljøvenlig tradition - fortæller mere om vores selvopfattelse som vesterlændinge: på den ene side anser vi os selv som overlegne og ønsker ikke at give forskellige andre religiøse traditioner status som "sande" religioner. På den anden side – forvirret af vores traditionelle værdier – drømmer vi om en angiveligt evig kinesisk visdom.